

Editorial

FROM EDITOR:
A CALL FOR UNITY
AND PROACTIVE LEGAL SCHOLARSHIP
IN A TURBULENT WORLD

Iryna Izarova

ABSTRACT

This editorial of AJEE Issue 4/2025 addresses the profound challenges of a turbulent world where the illusion of stability has shattered. We face simultaneous, compounding crises — geopolitical conflicts, climate threats and rapid digitalization — that demand a proactive vision, not just reflection, from scholarship. The text highlights the devastating, real-world consequences of authoritarian aggression, citing the catastrophic impact on education and cultural heritage in Syria, and the systematic destruction of Ukraine's scientific ecosystem, which represents a profound loss for global science. In response to these existential threats, the editorial underscores the imperative for a unified global response, exemplified by the new International Coalition for Science, Research and Innovation in Ukraine. It frames legal science as bearing a unique responsibility to provide the foundational framework for reconstruction, accountability and justice, reminding us that law and fundamental rights must be respected by all. This issue vividly reflects this dynamic. The first section of articles confronts the complex legal issues arising from war and its

DOI:

<https://doi.org/10.33327/AJEE-18-8.4-ed000401>

Disclaimer:

The views and opinions expressed in this Editorial are those of the author and do not necessarily reflect the official policy or position of the Journal, the Editorial Board, the publisher or any affiliated institutions.

Copyright:

© 2025 Iryna Izarova

consequences, examining tort law for war-related damages, the execution of ECtHR judgments, philosophical questions of dignity and international responsibility. The second, no less substantial, block analyzes the adaptation of law, exploring institutional reforms, the evolution of fundamental rights and responses to novel societal and technological challenges like digitalization, greenwashing and new forms of work.

DEAR READERS,

We live in a time when the illusion of stability has definitively shattered and the path to the sustainable future serves as a challenging mission. The world is confronted not merely with individual crises, but with their simultaneous, interconnected compounding, resolving which has become a monumental task. Geopolitical conflicts, climate threats, rapid digitalization and fundamental shifts in the societal understanding of justice demand not just a reflection from scholarship, but a proactive vision and actions.

Societies everywhere in the world are facing the pressure of authoritarian aggression and human rights violations, leading to extremely negative consequences. In Syria, for example, the protracted conflict has had a catastrophic impact on the cornerstones of its society. UNESCO and its partners have reported that one in three schools is unusable due to damage or destruction, leaving over two million children out of the education system¹. Furthermore, the conflict has inflicted devastating damage on the country's cultural heritage, with all six of Syria's UNESCO World Heritage sites suffering significant harm and being placed on the List of World Heritage in Danger². This destruction is not just a loss for today; it is an erasure of the valuable heritage of thousands of years. This shared historical and cultural legacy, belonging to all humanity, must be protected and saved for our next generations.

In Ukraine, as another stark example, the aggression has devastated the nation's scientific and research landscape. A 2024 UNESCO analysis highlighted that over 30% of scientific infrastructure is "completely gone", 54% of scientists cannot operate as they did before and the estimated cost to restore public research infrastructure exceeds \$1.26 billion³.

- 1 UNICEF, 'Education: Every Child has the Right to Learn' (UNICEF Syrian Arab Republic, 2025) <<https://www.unicef.org/syria/education>> accessed 15 November 2025; UNESCO, 'Country Plan for Syria: Context & Data' (UNICEF Syrian Arab Republic, 29 January 2020) <<https://syria.un.org/en/32793-unesco%E2%80%99s-country-plan-syria>> accessed 15 November 2025.
- 2 UN, 'As War Continues, UN Agency Maps Extensive Destruction to Syria's Cultural Heritage' (United Nations News, 23 December 2014) <<https://news.un.org/en/story/2014/12/487072>> accessed 15 November 2025; UNITAR, *Satellite-based Damage Assessment to Cultural Heritage Sites in Syria* (UNITAR 2014) <<https://unitar.org/sustainable-development-goals/satellite-analysis-and-applied-research/chs-syria>> accessed 15 November 2025.
- 3 UNESCO, 'Ukraine: International Coalition for Science, Research and Innovation Launched' (UNESCO, 11 July 2025) <<https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-international-coalition-science-research-and-innovation-launched>> accessed 15 November 2025.

It is worth adding here that Ukrainian science has given the world exceptional scientists who laid the foundations for entire fields: *Serhiy Korolyov*, the founder of practical cosmonautics; *Igor Sikorsky*, the inventor of the helicopter; and *Ilya Mechnikov*, the Nobel laureate for research on immunity and *Volodymyr Vernadsky*, founder of geochemistry and the biosphere theory. This legacy continues with world-renowned figures like *Maryna Viazovska*, a Fields Medal laureate. The damage to Ukraine's scientific ecosystem, therefore, is not just a national tragedy but a profound loss for the future of world science for generations to come.

It is precisely this challenge that demands a unified global response. A powerful example of such unity is the recent launch of the International Coalition for Science, Research and Innovation in Ukraine, announced during the 2025 Ukraine Recovery Conference in Rome⁴. This vital initiative, jointly led by the Ukrainian Ministry of Education and Science, the European Commission, UNESCO and the Italian Ministry of University and Research, aims to coordinate international efforts and place research and innovation at the heart of the nation's sustainable and long-term recovery.

This spirit of international coordination underscores a fundamental truth: unity and proactive collaboration are our only viable paths forward. This is especially true for the field this journal serves. While the coalition focuses on R&I broadly, the legal science community bears a unique and critical responsibility. We provide the very framework for this reconstruction, for accountability and for justice. Legal science is the basis and ground upon which a stable, rules-based recovery is built, reminding us that the law and fundamental rights must be one for all and respected by all.

Taking this opportunity, we issue a call to our colleagues in the international legal and academic community. We urge you to engage with initiatives like the Coalition and to contribute expertise to the reconstruction and rebuilding of damaged infrastructures. This is a way to unify, to collaborate in defence of shared values and to strengthen the foundations of our global community against future threats.

This issue of our journal (4/2025), continuing its mission of open access to knowledge, is a vivid reflection of this global dynamic. The articles collected here are broadly divided into two powerful sections: research on law in the context of existential threats and an analysis of its evolution in response to novel societal and technological challenges.

4 *ibid*; Directorate-General for Research and Innovation, 'International Coalition Launched to Support Ukraine's Research and Innovation Ecosystem' (*European Commission*, 11 July 2025) <https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/international-coalition-launched-support-ukraines-research-and-innovation-ecosystem-2025-07-11_en> accessed 15 November 2025.

The first block of articles immerses us in the most complex issues related to war and its consequences. **Bogdan Karnaukh** poses a fundamental question in "Can Tort Law Handle War? Reflections on Private Litigation for War-Related Damages in Ukraine". This topic is continued by **Iryna Bondar, Liubov Maliarchuk and Oleksandr Snidevych**, who explore the "Features and Status of Execution of the ECtHR Judgements in Ukraine in Terms of the European Experience". The discussion is extended to a deeper, philosophical level by **Galym Zhussipbek** in his article, "Primacy of care and human dignity: decolonial turn versus anti-social neoliberal capitalism and positivist and postmodern epistemologies". This section concludes with a look at international responsibility from **Maya Khater** and her co-authors, who examine the "Legal Responsibility of Iran for Compensating Victims of the Syrian War".

The second, no less substantial block is dedicated to the adaptation of law. It opens with research focused on reforms and the effectiveness of legal institutions. **Viktor Tymoshchuk** provides a critically needed analysis in "Regarding The Implementation of the EU's Priority Recommendations on the Implementation of the Law Of Ukraine 'On Administrative Procedure'". In their qualitative study, "Perceptions of Employee Motivation and Its Role in Work Efficiency: a Qualitative Case Study in the Basic Court of Pristina", **Besard Belegu and Lavdim Terziu** demonstrate the direct link between motivation and judicial efficiency. Joining this theme of institutional design are **Albina Kiyazova and Maygul Abilova** with "The Model of Regulation of the Legal Profession in Kazakhstan and Foreign Jurisdictions: The Search for a Balance between State Monopoly and Self-Regulation".

Next, we observe how law is responding to the evolving societal demand for the protection of fundamental rights and dignity. This includes the study by **Dovilė Pūraitė-Andrikienė**, "Legal Capacity and Electoral Rights in Lithuania: The Issue of Compatibility between the Constitution and the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities", and the comparative study by **Karem Aboelazm** and co-authors, "Forced Sexual Sterilisation of Persons with Disabilities: Between International Obligations and National Implementation: A Comparative Study". Also in this area are the overview by **Shejnaze Gagica, Berat Dërmaku and Dukagjin Leka**, "Marriage Between the Same Sexes in the Republic of Kosovo: Comparative Overview", and the analysis by **Van Hoi Nguyen, Toan Thang Nguyen, Thi Hoai Thuong Mac, and Thi Hong Yen Nguyen**, "Transgender Rights under International Human Rights Law and the Incorporation Process in Vietnam: Barriers, Challenges and Paths Forward". This vital theme is further supplemented by the comparative research of **Madina Yessirkepova, Nurbek Isabay, Mereke Zhurunova and Leila Amandykova**, "Decent Pay and Access to Justice for Labour Migrants in the EAEU: Comparative Legal Perspectives".

Finally, a series of articles is dedicated to the novel challenges transforming society. This includes the "green" agenda: from the conceptualization of "Ecological Extremism in the Slovak Republic" by **Diana Repiščáková**, and lessons from "Regulations on Emissions Trading System and Carbon Tax: Experiences from Chinese Law and Lessons for Vietnam" by **Nam Phan Phuong**, to "Legal Liability for Greenwashing Activities in the Financial Sector" by

Dalia Kubiliūtė. It also covers digitalization, such as "Blockchain and Smart Public Procurement Contracts: A Comparative Legal Analysis" by **Mohammed Abdelsalam et al.**, and "Copyright and Related Rights Legislation in Albania: From Traditional to Digital Protection" by **Ilda Muçmataj and Anjeza Liçenji**. And, of course, new forms of work organization, where **Sumaya Aljahoori** offers an analysis in "From Flexibility to Regulation: Remote Work in The UAE Public Sector and Comparative EU Insights".

We wish to particularly draw our readers' attention to the wide geography of our authors. The research from our colleagues in Vietnam, Kazakhstan, the UAE and other countries not only highlights the unique legal realities of their regions but also provides an invaluable foundation for comparative legal studies, an area to which our editorial team always pays special attention.

We sincerely thank all the authors for their meticulous work, as well as our tireless reviewers. We hope this collection will serve as a source of new ideas and a stimulus for further professional discussions.

Sincerely,
Iryna Izarova
AJEE Editor in Chief

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Ми живемо в час, коли ілюзія стабільності остаточно зруйнована, а шлях до сталого майбутнього є складним викликом. Світ стикається не просто з окремими кризами, а з їх одночасним, взаємопов'язаним нашаруванням, вирішення якого стало монументальним завданням. Геополітичні конфлікти, кліматичні загрози, стрімка цифровізація та фундаментальні зміни у суспільному розумінні справедливості вимагають від науковців не лише рефлексії, але й проактивного бачення та дій.

Суспільства в усьому світі стикаються з тиском авторитарної агресії та порушеннями прав людини, що призводить до надзвичайно негативних наслідків. Наприклад, у Сирії затяжний конфлікт має катастрофічний вплив на підвалини суспільства. ЮНЕСКО та партнери повідомляють, що кожна третя школа є непридатною для використання через пошкодження або руйнування, що залишають понад два мільйони дітей поза системою освіти. Більше того, конфлікт завдав нищівної шкоди культурній спадщині країни: усі шість сирійських об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО зазнали значних пошкоджень і були внесені до Списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою. Це руйнування — не просто втрата для сьогодення; це стирання безцінної спадщини тисячоліть. Ця спільна історико-

культурна спадщина, що належить усьому людству, має бути захищена та збережена для наших наступних поколінь.

В Україні, як ще один яскравий приклад, агресія спустошила науковий та дослідницький ландшафт країни. Аналіз ЮНЕСКО 2024 року показав, що понад 30% наукової інфраструктури «повністю знищено», 54% вчених не можуть працювати, як раніше, а орієнтовна вартість відновлення державної дослідницької системи перевищує 1,26 мільярда доларів США.

Варто додати, що українська наука дала світові видатних вчених, які заклали основи цілих галузей: Сергія Корольова, засновника практичної космонавтики; Ігоря Сікорського, винахідника гелікоптера; Іллю Мечникова, лауреата Нобелівської премії за дослідження імунітету, та Володимира Вернадського, засновника геохімії та теорії біосфери. Ця спадщина продовжується у всесвітньо відомих постатях, як-от Марина В'язовська, лауреатка медалі Філдса. Тому шкода, завдана науковій екосистемі України, — це не просто національна трагедія, а й глибока втрата для майбутнього світової науки на прийдешні покоління.

Саме цей виклик вимагає єдиної глобальної відповіді. Яскравим прикладом такої єдності є нещодавній запуск **Міжнародної коаліції з питань науки, досліджень та інновацій в Україні**, оголошений під час Конференції з відновлення України 2025 року в Римі. Ця життєво важлива ініціатива, очолювана спільно Міністерством освіти і науки України, Європейською Комісією, ЮНЕСКО та Міністерством університетів і досліджень Італії, має на меті скоординувати міжнародні зусилля та поставити дослідження й інновації в центр сталого та довгострокового відновлення країни.

Цей дух міжнародної координації підкреслює фундаментальну істину: єдність і проактивна співпраця — наші єдині життєздатні шляхи вперед. Особливо це стосується сфери, якій слугує наш журнал. Хоча коаліція зосереджена на дослідженнях та інноваціях у широкому сенсі, **спільнота правників-науковців** несе унікальну та вирішальну відповідальність. Ми забезпечуємо саму основу для цієї реконструкції, для підзвітності та для справедливості. Правова наука є ґрунтом, на якому будується стабільне, засноване на правилах відновлення, нагадуючи нам, що закон має бути один для всіх і фундаментальні права мають поважатися всіма.

Користуючись нагодою, ми звертаємося до наших колег у міжнародній правовій та академічній спільноті. Ми закликаємо вас долучатися до таких ініціатив, як Коаліція, та робити свій експертний внесок у реконструкцію та відбудову пошкоджених інфраструктур. Це спосіб об'єднатися, співпрацювати на захист спільних цінностей та зміцнити основи нашої глобальної спільноти проти майбутніх загроз.

Цей випуск нашого журналу (4/2025), продовжуючи свою місію відкритого доступу до знань, є яскравим відображенням цієї глобальної динаміки. Зібрані тут статті умовно поділені на два потужні розділи: дослідження права в контексті

екзистенційних загроз та аналіз його еволюції у відповідь на новітні суспільні й технологічні виклики.

Перший блок статей занурює нас у найскладніші питання, пов'язані з війною та її наслідками. **Богдан Карнаух** ставить фундаментальне питання у статті «Чи може деліктне право вирішити проблему війни? Роздуми про приватні судові позови щодо відшкодування збитків, пов'язаних з війною, в Україні». Цю тему продовжують **Ірина Бондар**, **Любов Малирчук** та **Олександр Снідевич**, які досліджують «Особливості та стан виконання рішень ЄСПЛ в Україні в умовах сьогодення через призму європейського досвіду». Дискусія поширюється на глибший, філософський рівень завдяки **Галиму Жуссіпбеку** в його статті «Пріоритет турботи та людської гідності: деколоніальний поворот проти антисоціального неоліберального капіталізму та позитивістських і постмодерністських епістемологій». Цей розділ завершується поглядом на міжнародну відповідальність від **Маї Хатер** та її співавторів, які аналізують «Юридичну відповідальність Ірану за відшкодування шкоди жертвам сирійської війни».

Другий, не менш змістовний блок, присвячений адаптації права. Він відкривається дослідженнями, зосередженими на реформах та ефективності правових інституцій. **Віктор Тимошук** надає критично необхідний аналіз у статті «Щодо виконання пріоритетних рекомендацій ЄС із впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру». У своєму якісному дослідженні «Уявлення про мотивацію працівників та її роль в ефективності роботи: якісне тематичне дослідження практики місцевого суду Приштини» **Бесард Белегу** та **Лавдім Терзіу** демонструють прямий зв'язок між мотивацією та ефективністю судової влади. До цієї теми інституційного дизайну долучаються **Альбіна Киязова** та **Майгуль Абілова** зі своєю працею «Модель регулювання юридичної діяльності в Казахстані та іноземних юрисдикціях: пошук балансу між державною монополією та саморегулюванням».

Далі ми спостерігаємо, як право реагує на еволюцію суспільного запиту на захист фундаментальних прав і гідності. Сюди входить дослідження **Довіле Пурайте-Андрікене** «Правоздатність та виборчі права в Литві: питання сумісності Конституції та Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю» та порівняльне дослідження **Карема Абоєлазма** зі співавторами «Примусова стерилізація осіб з інвалідністю між міжнародними зобов'язаннями та національним впровадженням - порівняльне дослідження». Також у цій царині — огляд **Шейназе Гагіци**, **Берата Дермаку** та **Дукаджина Леки** «Шлюб між особами однієї статі в Республіці Косово: порівняльний огляд» та аналіз **Ван Хой Нгуєна**, **Тоан Тханг Нгуєна**, **Тхі Хоай Тхуонг Мака** і **Тхі Хонг Єн Нгуєна** «Права трансгендерних осіб згідно з міжнародним законодавством у сфері прав людини та процес їх впровадження у В'єтнамі: перешкоди, виклики та шляхи розвитку». Цю важливу тему доповнює компаративне дослідження **Мадіни Єсіркепової**,

Нурбека Ісабая, Мереке Журунової та Лейли Амандикової «Гідна оплата та доступ до правосуддя для трудових мігрантів в ЄАЕС: порівняльно-правовий огляд перспектив».

Нарешті, серія статей присвячена новітнім викликам, що трансформують суспільство. Це і «зелений» порядок денний: від «Екологічного екстремізму у Словацькій Республіці: концептуальні та правові засади» **Діани Репіщакрової** та «Правил регуляції системи торгівлі викидами та податку на вуглець: досвід китайського законодавства та уроки для В'єтнаму» **Нам Фан Фуонга** до «Юридичної відповідальності за грінвошинг у фінансовому секторі» **Далі Кубілюте**. Це також охоплює цифровізацію, як-от: «Блокчейн та смарт-договори про державні закупівлі: порівняльно-правовий аналіз цифрової трансформації в державному секторі» **Енас Аль-Кодсі** та ін., і «Закон Албанії "Про авторське право та суміжні права": від традиційного до цифрового захисту» **Ільди Мукматай та Анжези Ліценжи**. І, звичайно, нові форми організації праці, де **Сумая Аль Джагурі** пропонує аналіз у дослідженні «Від гнучкості до регулювання: порівняльний аналіз дистанційної роботи в державному секторі ОАЕ та досвіду ЄС».

Ми хочемо особливо звернути увагу наших читачів на широку географію авторів. Дослідження наших колег з В'єтнаму, Казахстану, ОАЕ та інших країн не лише висвітлюють унікальні правові реалії їхніх регіонів, але й забезпечують безцінну основу для порівняльних правових досліджень – сфери, якій наша редакція завжди приділяє особливу увагу.

Ми щиро дякуємо всім авторам за їхню кропітку роботу, а також нашим невтомним рецензентам. Сподіваємося, ця збірка стане джерелом нових ідей та стимулом для подальших фахових дискусій.

AUTHOR INFORMATION

Iryna Izarova

Full Professor, Dr. Sc., School of Law, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine;
Guest Researcher at the University for Continuing Education Krems, Austria
irina.izarova@knu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-1909-7020>

Editor-in-Chief of Access to Justice in Eastern Europe Journal

Chair of EASE Ukraine, Chair of the RCPC of the European Association of Science Editors

Corresponding author, solely responsible for preparing the Editorial. I thank my colleagues, the Managing Editors of AJEE, for their help, thoughts, and comments on my piece, which helped me to improve it.

Competing interests: Prof. Iryna Izarova is the Editor-in-Chief of AJEE and, as such, has no competing interests to declare regarding the content of this Editorial. This Editorial, as is standard for this publication type, was not subject to peer review but aligns fully with the Journal's publication ethics.

Disclaimer: The views and opinions expressed in this Editorial are those of the author and do not necessarily reflect the official policy or position of the Journal, the Editorial Board, the publisher or any affiliated institutions.

RIGHTS AND PERMISSIONS

Copyright: © 2025 Iryna Izarova. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

ABOUT THIS ARTICLE

Cite this article

Izarova I, 'From Editor: A Call for Unity and Proactive Legal Scholarship in a Turbulent World' (2025) 8(4) Access to Justice in Eastern Europe 1-10 <<https://doi.org/10.33327/AJEE-18-8.4-ed000401>>

DOI <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-8.4-ed000401>

Keywords: *Legal Scholarship; Scientific Infrastructure; International Cooperation; War-related Damages; Human Rights; Editorial Excellence.*

АНОТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

СЛОВО РЕДАКТОРА:

ЗАКЛИК ДО ЄДНОСТІ ТА ПРОАКТИВНОЇ ПРАВОВОЇ НАУКИ В БУРЕМНОМУ СВІТІ

АНОТАЦІЯ

У своєму вступі редактора до 4 випуску 2025 AJEE висвітлено глибокі виклики турбулентного світу, де ілюзія стабільності зруйнована. Одночасні складні кризи – геополітичні конфлікти, кліматичні загрози та швидка цифровізація – вимагають від науковців проактивного бачення, а не лише рефлексій. У тексті висвітлюються руйнівні,

реальні наслідки авторитарної агресії і катастрофічний вплив на освіту та культурну спадщину в Сирії, а також систематичне руйнування наукової екосистеми України, що є величезною втратою для світової науки. У відповідь на ці екзистенційні загрози у публікації підкреслюється необхідність єдиної глобальної відповіді, прикладом якої є нова Міжнародна коаліція з питань науки, досліджень та інновацій в Україні. Юридична наука розглядається як така, що несе унікальну відповідальність за забезпечення фундаментальної основи для реконструкції, підзвітності та відновлення правосуддя, нагадуючи нам, що закон та фундаментальні права людини повинні поважатися всіма. Цей випуск яскраво відображає цю динаміку. Перший розділ статей розглядає складні правові питання, що виникають внаслідок війни та її наслідків, досліджуючи деліктне право щодо збитків, пов'язаних з війною, виконання рішень ЄСПЛ, філософські питання гідності та міжнародної відповідальності. Другий, не менш суттєвий, блок аналізує адаптацію права, досліджуючи інституційні реформи, еволюцію фундаментальних прав та реакції на нові суспільні та технологічні виклики, такі як цифровізація, грінвошинг та нові форми праці.

Ключові слова: правова наука; наукова інфраструктура; міжнародна співпраця; воєнні збитки; права людини; редакційна майстерність.